

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/23/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200184
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8820200184.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Moniky Tobiašovej v právnej veci navrhovateľa I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., zast. Mgr. Petrom Baranom, advokátom so sídlom Námestie SNP 538/16, Stropkov, proti odporkyni W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX/X, G., zast. Mgr. Františkom Chocholom, advokátom so sídlom Kalinčiakova 2729/10, Vranov nad Topľou, za účasti mal. I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako odporkyňa, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E. L. P., o zapretie otcovstva, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3Pc/3/2020-266 z 9.9.2024 v spojení s opravným uznesením č. k. 3Pc/3/2020-273 zo 17.9.2024, takto

rozhodol:

- I. Zastavuje odvolacie konanie vo vzťahu k výroku I. rozsudku v spojení s opravným uznesením.
- II. Potvrdzuje rozsudok vo výroku II. v spojení s opravným uznesením.
- III. Matka má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté v rozsahu 100%.
- IV. Štátu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh otca na zapretie otcovstva k dieťaťu.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením rozhodol tak, že cit.:

„I. Návrh z a m i e t a.

II. Odporkyňa má voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 84; § 88 ods. 1, 2; § 93 ods. 1, 3; § 96 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“); čl. 11 ods. 1, 2; čl. 12; § 1; § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“). O trovách konania rozhodol podľa § 52; § 53 CMP; § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní bolo znaleckým posudkom O., S. E. jednoznačne preukázané, že navrhovateľ je biologickým otcom maloletého dieťaťa. Súd neakceptoval doručený posudok O. I. J., ktorá nebola ustanovená za znalkyňu v predmetnej veci, súd mal pochybnosti o správnosti tohto znaleckého posudku vzhľadom na postup jeho podania a okolnosti odberu vzoriek. Súd uznesením z 9.6.2022 ustanovil znalca v odbore genetiky, odvetvia analýza K. v osobe G.. O.. W. J., ktorý znalecký posudok nepodal. Do spisu bol po opakovaných urgenciách bez vyzvania alebo zmeny v osobe znalca doručený znalecký posudok inou znalkyňou G.. O., I. J., G., č. 16/2023. Súd zisťoval, z akého dôvodu táto znalkyňa podala posudok bez tohto, aby ju súd ustanovil, O.. J. súdu oznámila, že znalec ustanovený súdom je jej manžel, ktorý skončil so znaleckou činnosťou, odišiel do dôchodku a chcela mu pomôcť a prevzala jeho veci. Z obsahu spisu súd zistil, že O.. J. neoznámil, že ukončil svoju činnosť, ak by to urobil, súd by ho odvolal a ustanovil iného znalca. Súd v rámci konania o sťažnosti proti znalečnému zistil, že pôvodne ustanovený znalec vo veci nebol vyškrtnutý zo zoznamu znalcov, čo vyplýva zo súdom vyžiadanej správy z Ministerstva spravodlivosti SR. Tvrdenie O.. J. sa tak nezakladá na pravde. Z obsahu spisu nevyplýva, že súd pôvodného znalca odvolal z dôvodu ukončenia znaleckej činnosti a ani, že by ustanovil iného znalca. Dôvod, že znalec údajne odišiel do dôchodku neznamena, že by bol oprávnený iný znalec bez rozhodnutia súdu a bez jeho ustanovenia za znalca oprávnený na podanie znaleckého posudku. Civilný sporový poriadok takýto postup neprípúšťa, práve naopak takýto postup je v rozpore s ustanoveniami zákona. Ak pôvodný znalec z nejakého dôvodu nemohol podať znalecký posudok mal o tom súd informovať a súd by ho odvolal a za znalca ustanovil inú osobu postupom, ktorý stanovuje Civilný sporový poriadok a zákon o znalcoch a tlmočníkoch. Vzhľadom na uvedené okolnosti súd na tento znalecký posudok neprihliadal, navyše mal pochybnosti o jeho správnosti. Navrhovateľ je nevidiaci a potrebuje sprievod, je tak otázne, kto sa zúčastnil odberu. Odporkyňa namietala aj postup odobratia biologického materiálu, či bol odobratý správnej osobe v súvislosti s výsledkom posudku O.. J., keďže tam nebola prítomná, preto pri ustanovení znalkyne O.. E. jej súd uložil, aby biologický materiál odobrala za súčasnej prítomnosti všetkých osôb, čo sa stalo, ako to vyplýva z obsahu znaleckého posudku.

5. Zo záveru posudku č. 20/2024, vypracovanom O.. S. E., vyplýva, že navrhovateľ je otcom maloletého dieťaťa. O tomto výsledku znaleckého dokazovania súd nemal žiadne pochybnosti. V znaleckom posudku je popísaný presný postup odobratia biologických vzoriek (č.l. 231-232) a podpisy účastníkov.

6. Návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania kontrolným znaleckým dokazovaním súd zamietol z dôvodu hospodárnosti a z dôvodu, že ide o finančne náročnú vec a navyše prvý posudok podal niekto, kto na to nebol ustanovený, nešlo o znalecký posudok podaný v danej právnej veci, aby bolo možné vyriešiť rozporné závery dvoch znaleckých posudkov v konaní. Zo záveru posudku O.. I. J. vyplýva, že navrhovateľ nie je otcom maloletého. Z posudku, zo zápisu o odobratí vzorky (č.l. 123) vyplýva, aký je podpis navrhovateľa, ten sa už z bežného pohľadu v ničom nezohoduje s podpisom na občianskom preukaze navrhovateľa. Z posudku vypracovaného O.. S. E., vyplýva, že navrhovateľ je otcom maloletého dieťaťa. Z posudku, zo zápisu o odobratí vzorky (č.l. 131) vyplýva, aký je podpis navrhovateľa, ten sa z bežného pohľadu zhoduje s podpisom na občianskom preukaze navrhovateľa. V prospech pochybnosti o správnosti odberu biologických vzoriek svedčí fakt o diametrálnych rozdieloch podpisov navrhovateľa pri prvom a druhom posudku s poukazom na to, že je nevidiaci a potrebuje sprievod inej osoby. Navrhovateľ nevyvrátil pochybnosti, že vzorka bola odobratá jemu a ani na jedno pojednávanie po podaní posudku sa nedostavil.

7. Odporkyňa od začiatku konania tvrdila, že navrhovateľ je biologickým otcom maloletého dieťaťa. Ani výpovede svedkov jednoznačne nepotvrdzujú skutočnosť, že navrhovateľ nie je otcom maloletého dieťaťa alebo, že by ho z otcovstva vylučovali, práve naopak, poukazujú, že je otcom maloletého dieťaťa. Bolo nesporne preukázané, že sa s odporkyňou stretávali a aj žili istú dobu v spoločnej domácnosti. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom sp. zn. 8P/99/2018 z 28.8.2018 schválil rodičovskú dohodu v tom znení, že zveruje maloletého do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaväzuje platením výživného po 70 € mesačne k rukám matky. Z tohto spisu súd mal za nepochybne preukázané, že navrhovateľ za účasti svojho právneho zástupcu bez akýchkoľvek pochybností uznal, že je otcom maloletého a medzi navrhovateľom a odporkyňou došlo k uzavretiu rodičovskej dohody. Je potrebné poukázať aj na výpoveď svedkyne E. K., ktorá potvrdila skutočnosť, že asi po uplynutí jedného roka od 17.03.2016 začal navrhovateľ žiť v spoločnej domácnosti s odporkyňou v G. v sociálnom byte s tým, že navrhovateľ doviezol z pôrodnice matku do G. a asi 4 alebo 5 mesiacov tam žil. Samotný navrhovateľ sa do podania návrhu na zapretie otcovstva správal ako otec, určitú dobu žil aj v spoločnej domácnosti s týmto mal.

dieťaťom a jeho matkou, bez akýchkoľvek námietok súhlasil a uzavrel rodičovskú dohodu ohľadom úpravy styku, zverenia do výchovy a výšky výživného k mal. dieťaťu. Vzhľadom na vyššie uvedené mal za preukázané, že návrh na zapretie otcovstva je účelový a bezdôvodný.

III. Obsah odvolania a vyjadrení k odvolaniu

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e) CSP a podľa § 62 ods. 1 CMP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolanie odôvodnil tým, že súd návrh na zapretie otcovstva zamietol predovšetkým z dôvodu, že zo znaleckého posudku O.. S. E. č. XX/XXXX vyplynulo, že navrhovateľ je otcom maloletého. Súd tak rozhodol napriek tomu, že vo veci bol vypracovaný znalecký posudok prof. O.. I. J., G.. (znalec z odboru Genetika, odvetvie Analýza DNA, Genetika človeka) č. XX/XXXX a z tohto znaleckého posudku jednoznačne vyplýval úplne opačný záver, a síce, že navrhovateľ nie je otcom maloletého. Poukazujúc na diametrálne rozdielne závery týchto znaleckých posudkov navrhovateľ (ako aj kolízny opatrovník maloletého) navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie znaleckým ústavom a výsluch prof. J.. Súd však tieto návrhy zamietol a bez vypracovania ďalšieho posudku znaleckým ústavom a bez výsluchu prof. J. sa rozhodol preferovať jeden znalecký posudok, a to ten, ktorý otcovstvo potvrdzoval. Dôvody zamietnutia znaleckého dokazovania znaleckým ústavom a vôbec dôvody, pre ktoré sa súd prvej inštancie rozhodol preferovať znalecký posudok O.. E. považuje za nedostatočné a nesprávne, pričom vyslovené pochybnosti o správnosti posudku a obvinenia súdu prvej inštancie z falšovania výsledkov znaleckého posudku prof. J. považuje za mimoriadne závažné a neakceptovateľné.

9. Vo vzťahu k hospodárnosti konania súd neuviedol nič bližšie, takže takéto odôvodnenie považuje za nedostatočné. Ak je nejaký dôkaz pre danú vec rozhodujúci a spôsobilý mimoriadne prispieť k jej objasneniu, tak považuje za absolútne neprípustné zamietnuť takýto dôkaz z dôvodu hospodárnosti konania a jeho finančnej náročnosti. Súd nemôže rezignovať na svoju povinnosť zistiť skutočný stav veci (čl. 6 CMP) a povinnosť vec spravodlivo rozhodnúť s poukazom na hospodárnosť konania či finančnú náročnosť. Súd si nemôže zatvárať oči pred tým, že v spise sa nachádza znalecký posudok, ktorý jednoznačne otcovstvo navrhovateľa k maloletému vylučuje. Tento znalecký posudok pritom nepredstavuje „podomácky robený“ test otcovstva. Ide o znalecký posudok vypracovaný znalcom zapísaným v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR. G.. O.. I. J., G.., je ako znalkyňa priberaná do súdnych konaní týkajúcich sa otcovstva a v týchto podáva znalecké posudky, ktoré súdy berú ako rozhodujúci dôkaz pre meritórne rozhodnutia. Prehliadanie znaleckého posudku vypracovaného profesorkou J. s poukazom na skutočnosť, že v tomto konkrétnom prípade nebola formálne ustanovená za znalca považuje za alibistické a nemôže v žiadnom prípade obstáť (tobôž nie s prihliadnutím na povahu tejto veci). Opomínanie tohto posudku nemožno vyhodnotiť inak ako nevdôľu a nechotu zistiť skutočný stav veci. Argumentáciu súdu v jeho odôvodnení pritom považuje za mimoriadne prekvapivú. Nič z toho, čo teraz uvádza súd prvej inštancie vo vzťahu k znaleckému posudku profesorky J., nevidel v skoršom priebehu konania ako prekážku toho, aby na podklade záveru tohto posudku vec rozhodol. Dáva odvolaciemu súdu do pozornosti, že v poradí druhý znalecký posudok (vypracovaný O.. E.) nebol vypracovaný ako „náhrada za zmarené dokazovanie“ ustanoveným znalcom, ale tento v poradí druhý znalecký posudok bol vypracovaný ako „kontrolný“ znalecký posudok, a to výslovne na návrh odporkyne. Súd prvej inštancie pritom dôrazne odporkyňu upozorňoval, že ak na „kontrolnom“ znaleckom posudku trvá, je nevyhnutné uhradiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, pričom napokon odporkyni aj uložil povinnosť zložiť preddavok na znalecké dokazovanie (uznesením z 23.4.2024). Ak by teda samotná odporkyňa návrh na „kontrolný“ znalecký posudok nevzniesla a následne by neuhradila preddavok na trovy znaleckého dokazovania, súd by žiaden ďalší znalecký posudok nedal vyhotoviť a vychádzal by zo znaleckého posudku profesorky J.. Uvedené teda dokazuje, že samotný súd prvej inštancie nepovažoval formálny nedostatok v podobe absencie uznesenia o ustanovení za znalca za taký zásadný, aby mu bránil vziať tento posudok za podklad pre svoje rozhodnutie.

10. Za najviac neprípustnú až opovážlivú považuje argumentáciu súdu prvej inštancie vo vzťahu k vysloveným pochybnostiam „komu boli odobraté biologické vzorky“ a „kto sa zúčastnil odberu“. Súd v napadnutom rozsudku úplne otvorene naznačuje, že vzorky na skúmanie DNA neboli odobraté navrhovateľovi. Z obsahu znaleckého posudku prof. J. pritom jednoznačne vyplýva, že vzorky boli odobraté navrhovateľovi. V znaleckom posudku sa nachádza fotokópia občianskeho preukazu aj

odtlačok palca pravej ruky navrhovateľa. Zo zápisu o odbere vzorky na DNA analýzu vyplýva, že vzorka bola odobratá navrhovateľovi, čo profesorka J. svojím podpisom na zápise o odbere vzorky potvrdila. Nerozumie ako za daných okolností môže mať súd pochybnosti o tom, komu boli vzorky odobraté. Azda súd naznačuje, že znalkyňa úmyselne odobrala vzorku inému mužovi, aby navrhovateľovi, invalidnému a nevidiacemu mužovi zo sociálne slabšej vrstvy, pomohla falošným znaleckým posudkom „zbaviť sa otcovstva“? Či azda súd prvej inštancie naznačuje, že znalkyňa omylom odobrala vzorku inému mužovi a nevšimla si, že vzorku odoberá mužovi odlišnému od toho, ktorý je odfotený na fotografii v občianskom preukaze navrhovateľa, ktorý mala k dispozícii? Takéto úvahy nemožno vyhodnotiť inak ako absurdné, ba až konšpiračné. Má za to, že bez ohľadu na akceptovateľnosť takýchto úvah, je nevyhnutné konštatovať, že takéto konanie prof. J. by bolo na hranici zákona, resp. v priamom rozpore s ním, či už v rovine trestnoprávnej alebo rovine administratívnoprávnej. Súdom naznačované obvinenia teda považuje za mimoriadne závažné a odmieta ľahkovážny prístup k takýmto obvineniam zo strany súdu prvej inštancie. Ak súd poukazuje na rozpory v podpisoch navrhovateľa, navrhovateľ nikdy netvrdil, že mu nebola odobratá vzorka a profesorka J. potvrdila svojím podpisom, že vzorku odobrala navrhovateľovi. Navrhovateľ je pritom nevidiaci. Vzhľadom na túto okolnosť sa pýta, akú skutočnú váhu možno vôbec prikladať samotným podpisom navrhovateľa na jednotlivých listinách, či už vo vzťahu k jednému alebo druhému posudku. Niet rozdielu medzi tým, či navrhovateľ je na zápise o odbere vzoriek podpísaný alebo podpísaný nie je. Svojím podpisom nijako nedokáže potvrdiť súhlas s tým, čo podpisuje. Podpis navrhovateľa na tomto zápise je púhou formalitou. Aj podpis na zápise o odbere vzoriek ako súčasť znaleckého posudku O.. E. je úplne irelevantný a zdanlivá vyššia podobnosť podpisu navrhovateľa v tomto posudku je bezvýznamnou okolnosťou. Z danej okolnosti nemožno vyvodzovať záver o správnosti posudku O.. E. a nesprávnosti posudku prof. O.. J. G... Aj na tomto mieste musí poukázať na absurdnosť argumentácie súdu prvej inštancie, ktorou sa snaží navodiť dojem, že došlo k falšovaniu podpisu na zápise o odbere vzoriek a vôbec celého znaleckého posudku. Ak sa niekto podujme na takú závažnú protiprávnu činnosť, a to sfalšovať znalecký posudok, nedá si aspoň tú námahu, aby zápis o odbere vzorky bol podpísaný osobou, ktorej oficiálne mali byť odobraté? Postup súdu prvej inštancie (odmietnutie vykonať navrhnuté dôkazy) považuje o to viac za nesprávny, že v danom prípade ide o konanie upravené v Civilnom mimosporovom poriadku.

11. Celý postup súdu prvej inštancie v konaní hodnotí ako zmätočný, keďže napriek tomu, že súd nepovažuje posudok prof. J. za spôsobilý dôkaz, bez návrhu odporkyne a bez zloženého preddavku by nebol ochotný dať vypracovať nový znalecký posudok. Pýta sa však, prečo súd vlastne vôbec pristúpil k ustanoveniu nového znalca a netrval na tom, aby posudok podal znalec, ktorého už ustanovil, a teda prof. O.. W. J., Dr.Sc.? Prečo ho súd neurgoval, a to aj pod následkom uloženia poriadkovej pokuty? Podotýka, že do dnešného dňa znalec prof. J. znalecký posudok nepodal a jeho ustanovenie nebolo zrušené, ani inak formálne zmenené. Nepodanie znaleckého posudku prof. J. a procesné nevysporiadanie sa s jeho ustanovením do konania za znalca predstavuje inú vadu konania a odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Podľa čl. 6 CMP a § 36 CMP platí v mimosporových konaniach vyšetrovací princíp a súd nie je viazaný dôkaznými návrhmi účastníkov.

12. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazuje na doterajší život navrhovateľa a odporkyne a na predchádzajúce súdne konania týkajúce sa maloletého dieťaťa, tak tieto skutočnosti nijako nespochybňujú a ani spochybníť nemôžu, že ďalším znaleckým dokazovaním mohla byť vyriešená otázka, ktorý z dvoch znaleckých posudkov je ten správny a ktorý teda dáva skutočnú odpoveď na otázku, či navrhovateľ je alebo nie je otcom maloletého. Je pritom nepochybné, že je v záujme maloletého vedieť, kto sú jeho rodičia a tomu určite nezodpovedá zachovanie aktuálneho stavu neistoty a existencie dvoch úplne protikladných posudkov bez toho, aby ich rozporuplnosť bola vyriešená na podklade vedeckých dôkazov a nie iba na základe nejakých domnienok. V súdnom spise sa nachádzajú dva znalecké posudky, oba vypracované znalcami z odboru Genetika, odvetvie Analýza DNA a týkajúce sa navrhovateľa a maloletého dieťaťa. Jeden znalecký posudok otcovstvo vylučuje, ten druhý otcovstvo potvrdzuje. Má za to, že argumentácia súdu prvej inštancie je nedostatočná na to, aby závery jedného z týchto posudkov mohol považovať za správnejšie oproti záverom druhého znaleckého posudku. Formálne nedostatky (absencia uznesenia o ustanovení znalca, či rozdielnosť podpisov nevidiacej osoby) nemôžu zdôvodniť zásadnú odlišnosť záverov vypracovaných znaleckých posudkov a prekryť tak obrovskú neistotu, ktorú vytvorili. Iba nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania môže jednoznačne rozlúsknuť, ktorý z dvoch objektívne existujúcich znaleckých posudkov je správny, a teda s istotou zodpovedať otázku či navrhovateľ je alebo nie je otcom maloletého. Opätovne podotýka, že ďalšie kontrolné znalecké dokazovanie navrhoval aj kolízny opatrovník.

13. Vyslovil nesúhlas aj s povinnosťou nahradiť trovy konania. Má za to, že v danom prípade nemožno od navrhovateľa spravodlivo požadovať náhradu trov konania, a to z dôvodov, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 3Pc/3/2020-26 bolo navrhovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, následne súd na návrh navrhovateľa nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil za znalca prof. O.. W. J., Dr.Sc., keďže bol navrhovateľ oslobodený od súdnych poplatkov, nebol zaviazaný na zloženie preddavku znaleckého dokazovania, znalec však znalecký posudok nepodal, pričom súd ustanoveného znalca neurogoval a nevyzýval na podanie znaleckého posudku a ani ho ex offo neodvolal, namiesto toho súd na návrh odporkyne ustanovil samostatným uznesením nového znalca, ktorého musela zaplatiť odporkyňa, teraz súd zaviazal navrhovateľa, aby tieto trovy posudku zaplatil on. Kde je znalecký posudok, ktorý navrhoval vykonať navrhovateľ? Ak by súd dôsledne dbal a trval na vypracovaní znaleckého posudku prof. J., prípadne sa inak relevantne vysporiadal s tým, že v konaní ustanovil znalca, ktorý je nečinný, nemohol by vec nechať dospieť do štádia akoby žiadneho znalca ani neustanovil a po dvoch rokoch ustanoviť k tej istej otázke na návrh odporkyne nového znalca, ktorého si však musela odporkyňa zaplatiť. Takýto postup považuje jednak za nesprávny a nezákonný, jednak za zjavne poškodzujúci navrhovateľa. Je úplne zjavné, že ak by súd sám z vlastnej iniciatívy vyriešil situáciu okolo nečinnosti prof. J. a bez návrhu ustanovil prípadne aj iného znalca, nemal vôbec zaväzovať odporkyňu na preddavok trov znaleckého dokazovania. Znalecké dokazovanie bolo návrhom navrhovateľa a tento bol od platenia súdnych poplatkov oslobodený. Súd prvej inštancie tak napriek tomu, aby z vlastného rozpočtu uhradil trovy znaleckého dokazovania, preniesol toto bremeno cez odporkyňu na navrhovateľa, ktorému však sám priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. To považuje za nespravodlivé. Priestor pre aplikáciu § 53 CMP nevidí.

14. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sa s rozsudkom súdu stotožňuje a odvolanie navrhovateľa považuje v plnom rozsahu za nedôvodné. Už samotný návrh vo veci bol nedôvodný a bol založený na dohadoch otca. Od počiatku otec vedel, že maloletý je jeho syn, keďže v čase počatia žila iba s navrhovateľom. Okrem uvedenej skutočnosti nie je bez povšimnutia, že maloletý objektívne vykazuje signifikantnú podobnosť s otcom. Pokiaľ sa týka jednotlivých tvrdení uvedených v odvolaní, práve z vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ je otcom maloletého. „Znalecký posudok“ prof. J. súd nevzal do úvahy správne, keďže tento nebol podaný osobou, ktorá ho mala podať, znalkyňa nevedela hodnoverne a bez pochybností popísať proces jeho tvorby a jeho závery sú minimálne pochybné. Naopak zo znaleckého posudku O.. E. je jednoznačné, kto ho urobil a na základe čoho, bol vypracovaný expresne a netrpí žiadnou vadou, ktorá by ho diskvalifikovala. Samotný žalobca nevzniesol voči vecnej správnosti posudku O.. E. žiadne námietky. Skutočnosť, že je navrhovateľ nevidiaci znamená, že mu za každých okolností musí byť vysvetlené, čo podpisuje a aký to má pre neho právny dosah. Ak navrhovateľ uvádza vo svojom odvolaní, že je v záujme maloletého vedieť, kto sú jeho rodičia, je potrebné poukázať, že práve postup navrhovateľa, ktorý bez relevantných dôvodov začal toto konanie, vytvoril chaos. Pokiaľ sa týka výroku o povinnosti nahradiť trovy konania, aj tento považuje za správny. Navrhovateľ si musel byť vedomý, že svojím šikanóznym návrhom narúša nerušený stav veci a že na konci môže byť braný na zodpovednosť a to aj vo forme vzniku trov konania. Ak navrhovateľ „de facto“ tvrdí, že v čase, keď žila s ním, mala sexuálny pomer aj s iným mužom a tento fakt sa nepotvrdil resp. bol vyvrátený vykonaným dokazovaním, jeho konanie nemôže požívať právnu ochranu, lebo takýto návrh samotný je v rozpore s dobrými mravmi. Za zmienku stojí aj to, že otec maloletého si nijakým spôsobom neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje odvolanie navrhovateľa ako nedôvodné zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania.

15. V odvolacej replike navrhovateľ uviedol, že v podanom odvolaní podrobne rozviedol prečo považuje argumentáciu súdu za nedostatočnú a nič na tom nemení ani vyjadrenie odporkyne k odvolaniu, keďže odporkyňa nedáva odpovede na konkrétne argumenty vznesené v odvolaní a viac menej iba všeobecne obhajuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie. Asi ušlo pozornosti odporkyne, že sa v súdnom spise nachádza znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru Genetika, odvetvie Analýza DNA, ktorý vylučuje otcovstvo navrhovateľa. Rozhodne nemožno navrhovateľovi pripisovať zodpovednosť za to, že sa v spise nachádzajú dva úplne protichodné znalecké posudky. Je úplne zrejmé, že ak by súd prvej inštancie znalecký posudok prof. O.. J. neakceptoval a chcel by návrh na zapretie otcovstva zamietnuť (a teda rozhodnúť v prospech odporkyne), nenútil by odporkyňu vyhotovovať a platiť nový znalecký posudok, ktorým sa malo otcovstvo potvrdiť. Ak by teda samotná odporkyňa návrh na ďalší znalecký posudok nevzniesla a následne by neuhradila preddavok na trovy znaleckého dokazovania, súd by žiaden ďalší znalecký posudok nedal vyhotoviť a vychádzal by zo

znaleckého posudku profesorky J., ako jediného znaleckého posudku nachádzajúceho sa v spise. L. súhlasí s argumentáciou odporkyne, že súd by nemusel svoje rozhodnutie založiť na tomto jedinom znaleckom posudku. Je nepochybné, že je v záujme maloletého vedieť, kto sú jeho rodičia a tomu určite nezodpovedá zachovanie aktuálneho stavu neistoty a existencie dvoch úplne protikladných posudkov bez toho, aby ich rozporuplnosť bola vyriešená na podklade vedeckých dôkazov a nie iba na základe nejakých domnienok. Považuje za dôležité zopakovať, že je nespravodlivé, aby bol zaviazaný na náhradu trov konania. Vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia odporkyne si dovoľí podotknúť, že táto je zastúpená (rovnako ako aj navrhovateľ) advokátom určeným Centrom právnej pomoci, čo znamená, že v súvislosti s právnym zastúpením jej žiadne trovy nevznikli. S poukazom na uvedené trvá na podanom odvolaní v celom rozsahu a na všetkých dôvodoch v ňom uvedených.

16. V odvolacej replike odporkyňa uviedla, že v prípade znaleckého posudku prof. O. J., ktorý nebol vypracovaný v súlade so zákonom sa nejedná iba o formálne nedostatky, ale celkovo tento posudok vzbudzuje pochybnosti, ktoré súd podrobne rozviedol vo svojom odôvodnení. Je absolútne neprípustné, ako to naznačuje navrhovateľ, že súd mal trvať na tom, aby znalecký posudok vypracoval prof. O. J., Dr.Sc., keď skorší posudok vypracovala jeho manželka. Je zrejmé, že v takomto prípade by došlo k strete záujmov, so zreteľom na osobu znalca a jeho pomer k znalkyni. Neistotu, na ktorú poukazuje navrhovateľ nevytvorili znalecké posudky, ale sám navrhovateľ, ktorý bez zjavnej príčiny a relevantných dôkazov podal neodôvodnený návrh a aj po tom, čo bolo jeho otcovstvo určené znaleckým posudkom, ktorý bol vypracovaný v súlade so zákonom, snaží sa „naťahovať“ čas a spochybňovať status quo, t. j., že je otcom maloletého. Žiada, aby tento prístup navrhovateľa bol zohľadnený pri rozhodovaní o trovách konania. Rovnako považuje za chybnú argumentáciu navrhovateľa, že vzhľadom na to, že je zastúpená advokátom určeným Centrom právnej pomoci, v súvislosti s právnym zastúpením trovy nevznikajú. Zo zákona sú advokáti povinní si v konaní uplatňovať náhradu trov konania a strana ktorá je v konaní neúspešná je povinná ich znášať. Iba kvôli navrhovateľovi musela uhradiť 600 eur, ktoré použila na trovy znaleckého dokazovania. Ak by odvolací súd predsa len nariadil znalecké dokazovanie, má za to, že takýto dôkaz navrhuje navrhovateľ a mal by tak znášať trovy takéhoto dôkazu.

17. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 24CoP/23/2025-326 z 26.6.2025 ustanovil C. X. Y., G., znalkyňu v odbore genetika, odvetvie analýza DNA, na základe vyšetrenia metódou analýzy DNA maloletého I. W., nar. XX.XX.XXXX, navrhovateľa I. W., nar. XX.XX.XXXX, a matky mal. dieťaťa W. Q., nar. XX.XX.XXXX, zistiť, či navrhovateľ je biologickým otcom maloletého alebo či je jeho otcovstvo vylúčené. V prípade, že nebude z otcovstva vylúčený, je znalkyňa povinná určiť stupeň pravdepodobnosti otcovstva v percentuálnom vyjadrení.

18. Znalkyňa vypracovala znalecký posudok č. 19/2025 z 8.8.2025. Z výsledkov analýzy 16 polymorfných úsekov vyplýva, že otcovstvo I. W., nar. XX.X.XXXX, voči maloletému I. W., nar. XX.X.XXXX, možno považovať za prakticky dokázané s pravdepodobnosťou 99,999875897 %. Z výsledkov analýzy 23 polymorfných úsekov chromozómu Y vyplýva, že I. W., nar. XX.X.XXXX je príbuzný v mužskej línii, teda má spoločného mužského predka s I. W., nar. XX.X.XXXX. Zistený rozdiel v markeri DYS391 na Y-chromozóme je z odborného hľadiska vysvetliteľný ako vzácna mutácia.

19. Na pojednávaní 11.9.2025 vzhľadom na obsah znaleckého posudku právny zástupca otca, ktorého otcovstvo má byť zapreté, uviedol, že rešpektujú závery znaleckého posudku Mgr. Y., nemajú žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Poukázal na skutočnosť, že podané odvolanie bolo podané dôvodne, keďže súd prvej inštancie nevyhovel návrhom na vykonanie dodatočného znaleckého dokazovania, avšak vzhľadom na závery tohto znaleckého posudku majú za to, že nemá ďalší praktický význam pre navrhovateľa pokračovať v odvolacom konaní a vzhľadom na dodatočne vykonané znalecké dokazovanie v odvolacom konaní berie podané odvolanie späť v časti proti výroku I. Odvolanie však bolo podané aj v časti proti výroku II., a to čo sa týka náhrady trov konania. Tu v celom rozsahu zotrvávajú na podanom odvolaní. Právny zástupca matky k čiastočnému späťvzatiu odvolania uviedol, že súhlasia so späťvzatím, ale poukazujú na to, že aj z hľadiska trov, ktoré vznikli a vznikajú už právny zástupca, resp. navrhovateľ mohli zobrať žalobu v celom rozsahu späť. Samotný návrh nepovažujú za dôvodný už od počiatku, kedy zákon vyžadoval určitým spôsobom, aby bolo preukázané, aspoň minimálne, dôvody, ktoré uvádza otec a od počiatku tam neboli nejaké dôvody, ktoré by odôvodňovali vykonávanie znaleckého dokazovania vo veci. Záver prvého znaleckého posudku si dodnes nevedia vysvetliť. Znalkyňa, na otázku, akým spôsobom to prebiehalo, sa vyjadrila mailom, že všetko bolo v poriadku. Odporkyni vznikli trovy práve z dôvodu, že si musela zabezpečiť 600 eur na to, aby mohla

zaplatiť znalecký posudok a domnieva sa, že rozhodnúť tým spôsobom, že jej nárok na náhradu trov neprináleží, nie je spravodlivé. Kolízny opatrovník súhlasí so späťvzatím odvolania, bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľ je otcom maloletého dieťaťa. Vzhľadom na obsah prednesu odvolateľa, ktorý zobral odvolanie späť s tým, že protistrana súhlasila so späťvzatím, odvolací súd nevykonával ďalšie dokazovanie vo veci.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

20. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 CSP, v spojení s ust. § 2 ods. CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie v jeho napadnutých častiach podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, pričom po doplnení dokazovania dospel k záveru, že v časti, v ktorej odvolateľ nevzal odvolanie späť sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku a v časti, v ktorej odvolateľ vzal odvolanie späť odvolacie konanie zastavil.

21. Podľa § 384 ods. 2 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla.

22. Podľa § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

23. Podľa § 369 ods. 1 CSP,okiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

24. Podľa § 369 ods. 2 CSP, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

25. Podľa § 369 ods. 3 CSP, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

26. Podľa § 369 ods. 4 CSP, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

27. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

28. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

29. Navrhovateľ vzal odvolanie voči výroku I. napadnutého rozsudku späť, preto odvolací súd v tejto časti odvolacie konanie zastavil.

30. Podľa ust. § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

31. Čo do otázky trov konania, úspešná odporkyňa zložila preddavok na znalecké dokazovanie, aby preukázala svoje tvrdenie, je preto spravodlivé, aby jej neúspešný navrhovateľ uhradil tieto trovy a ďalšie trovy, ktoré jej v súvislosti s bránením práva vznikli. Odporkyňa si na tieto trovy musela požičať, čím sa dostala do horšej finančnej situácie, pričom tieto financie musí vrátiť. Zároveň sa stará o maloleté dieťa a zabezpečuje jeho výchovu a výživu. Podľa jej tvrdenia, ktoré navrhovateľ nepoprel, na výživu maloletého syna jej nijako neprispieva, čo ho takisto finančne zvyhodňuje oproti matke. Je možné sa stotožniť s argumentáciou navrhovateľky, že toto konanie inicioval otec maloletého, pričom zo samotného návrhu vyplýva nevyslovené, ale implicitne prítomné obvinenie, že v čase spoluzitia s navrhovateľom mala sexuálny styk s iným mužom, čo je pre ňu ako pre ženu a matku hlboko urážlivé a predstavuje to

neprimeraný a neodôvodnený zásah do jej osobnej cti a dobrej povesti, čo je konanie v rozpore s dobrými mravmi a nemožno naň neprihliadať len z dôvodu oslobodenia navrhovateľa od súdnych poplatkov.

32. Podľa § 52 CMP v mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil, s výnimkami uvedenými v § 53 CMP, ktorý pripúšťa rozhodnutie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu v konaní. Zákonodarca k aplikácii uviedol, že súd individuálne posúdi v týchto konaniach možnosť priznať náhradu trov konania, ako aj rozsah takto priznanej náhrady s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Na základe týchto okolností je dôvodné od navrhovateľa, ktorý nebol úspešný, požadovať náhradu trov konania, ktoré vznikli úspešnej odporkyňi. Na použitie ustanovenia podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal, nemá vplyv skutočnosť, že účastník, ktorý má platiť náhradu trov konania, bol sám oslobodený od súdnych poplatkov. Meradlom pre nárok na náhradu trov je miera úspechu vo veci. (m. m. porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 2Obo/89/2010 z 13.10.2010).

33. Náhradou trov štátu, ktoré vznikli vyplatením odmeny znalkyni ustanovenej odvolacím súdom z prostriedkov Krajského súdu v Prešove nezaviazal odvolací súd ani jedného z účastníkov, pričom bral do úvahy, že odporkyňa tento dôkaz nenavrhovala a vykonanie znaleckého dokazovania v plnej miere potvrdilo jej tvrdenie o otcovstve maloletého. Vo vzťahu k navrhovateľovi odvolací súd neuplatnil zásadu neúspechu v konaní, keďže civilné mimosporové konanie je ovládané vyšetrovacou zásadou a zásadou materiálnej pravdy a súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré účastníci nenavrhl, pričom odvolací súd vzal do úvahy navrhovateľovo oslobodenie od platenia súdnych poplatkov vzhľadom na jeho osobný stav a priznaný invalidný dôchodok.

34. Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).